

Regionale føringer for sol- og vindkraft

Presentasjon av høringsutkast

Høringsfrist 1. februar 2026

Arne Magnus Hekne
Samfunnsutviklingsavdelinga IFK

Bakgrunn for arbeidet

- Norske klimamål
- Regional plan for klima, energi og miljø
 - **Klima:** Innlandet er forberedt på et klima i endring og skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050.
 - **Energi:** Innlandet har en ledende posisjon i omstillingen til, og bruken og produksjonen av fornybar energi.
 - **Miljø:** Innlandet tar vare på miljø, kulturmiljø og naturmangfold gjennom en bærekraftig forvaltning.
- Politisk vedtak i FU september 2024 som setter rammene for arbeidet.

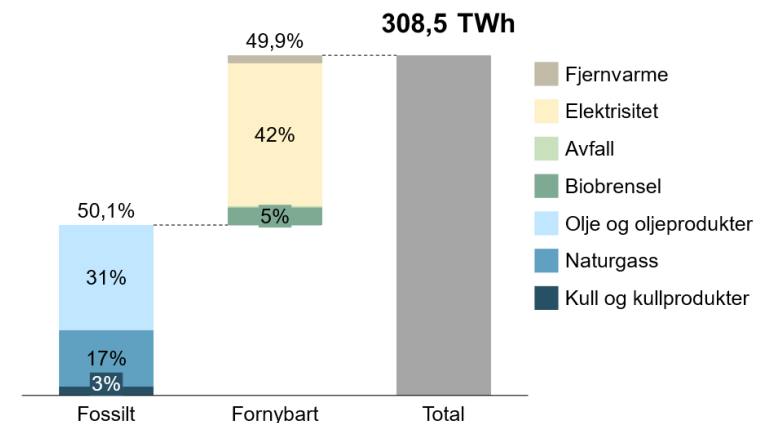
Hvorfor?

-Norske klimamål forutsetter ny fornybar kraft

Energiomstilling

For å redusere utslippene i Norge er det behov for å redusere den fossile andelen av energibruken, og elektrifiseringen av fossile prosesser i industri og transport er et viktig tiltak for å klare det.

Energibruk i Norge per energitype i 2023 (TWh)

Regionale føringer for sol- og vindkraft

- Fylkesutvalget vedtok den 03.09.2024 å igangsette arbeidet med Regionale føringer for sol- og vindkraft i Innlandet.
- Regionale føringer for vind- og solkraft skal **drøfte energiproduksjon opp mot andre arealformål**.
- Peke ut områder der produksjon av fornybar energi veier tyngre enn andre nasjonale, regionale og lokale hensyn.
- Arbeidet skal **være til hjelp for kommunene** og næringslivet, men ikke erstatte det selvstendige arbeidet kommunene gjør.

Foto: Solgrid AS

Fornybar energi krever arealer

Naturmeldinga:

...vi skal reduserer nedbygging av særlig viktige naturarealer innen 2030
...prinsipp om å prioritere utbyggingsformål som fornybar energi, kraftledninger, forsvarsformål...

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, punkt 7.7:

Kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter bør samarbeide for å **legge til rette for tilstrekkelige arealer til fornybar kraftproduksjon**, kraftledninger, forsvarsformål og samfunnskritisk digital infrastruktur. I arealforvaltningen skal **særlig samfunnsnyttige formål som de nevnte formålene**, vektes tungt ved konflikter mellom utbyggingsformål

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027

Regjeringen forventer at

- Det legges til rette for mer fornybar energiproduksjon, særlig i områder med kraftkrevende næringsutvikling. Det er viktig å sikre god balanse mellom mer fornybar energi og miljøhensyn.

Statlige planretningslinjer for klima og energi

- Kommunene bør legge til rette for mer fornybar energiproduksjon og *avklare behovet for areal til vindkraft og solkraft*

Regionale føringer: Virkning og prosess

Virkning av Regionale føringer for sol- og vindkraft

- Sikre helhetlige og langsiktige vurderinger i vind- og solkraftsaker, og bidra til en bærekraftig arealforvaltning
- Si noe om prioriteringer og gi rammer for politikken på området.
- Dokumentet skal legges til grunn for fylkeskommunens veiledning og dialog med ulike parter i Innlandssamfunnet om tematikken, og i mer formelle prosesser som veiledning i planforum og i utarbeidelsen av høringssvar til konsesjonssaker etter energiloven og planer etter plan- og bygningsloven.
- Dokumentet skal fungere som veiledning for regionale aktører, kommuner og næringsliv, og bidra til kunnskap om fornybar kraftproduksjon fra energikildene sol og vind.

Stegvis prosess for å utarbeide føringer: 1) Definere interesser i tråd med tilgjengelig kartdata og kunnskap, 2) vurdere konsekvensene og 3) etablere føringer basert på konsekvensene

1 Definere miljø- og samfunnsinteresser

1. Interessene samsvarer med **kategoriseringen i Innlands-GIS**
2. Syv overordnede interesser er vurdert:
 1. Miljø
 2. Kulturmiljø og kulturlandskap
 3. Elektronisk kommunikasjon (samferdsel)
 4. Friluftsliv
 5. Landbruk
 6. Samfunnssikkerhet og beredskap
 7. Befolkning
3. Interessene er definert gjennom arbeidsmøter med Statsforvalteren og fylkeskommunen

2 Vurdere konsekvenser av vind- og solkraft for de ulike interessene

1. Hva er konsekvensene av sol- og vindkraft for ulike samfunnsinteresser?
2. Hvilke muligheter er det for avbøtende tiltak?
3. Kilder i arbeidet har vært tilgjengelige relevante rapporter og konsekvensutredninger og andre skriftlige kilder, samt fagpersoner i fylkeskommunen og hos Statsforvalteren
4. Vurderingene er kvalitetssikret av fagpersoner hos Statsforvalteren og fylkeskommunen

3 Etablere føringer (harde og myke kriterier, og egnede områder)

- Med utgangspunkt i vurdering av konsekvenser og mulighet for avbøtende tiltak
1. Områder der hensyn til sol- og vindkraft trolig veier tyngre enn andre samfunns- og miljøinteresser (egnete områder)
 2. Områder som ikke er egnet for sol og vindkraft
 3. Sentrale vurderinger for øvrige områder

4

Parallelt er det utarbeidet et faktagrunnlag om sol- og vindkraft (generelt og i Innlandet)

Regionale føringer

Egnede og ikke egnede områder, og alt i mellom...

Føringene er delt inn i to hovedkategorier:

- Områder der hensyn til sol- og vindkraft trolig veier tyngre enn andre samfunns- og miljøinteresser
- Områder som ikke er egnet for sol og vindkraft (harde eksklusjoner)

Sentrale vurderinger for øvrige områder: Områder som ikke faller innenfor en av de to nevnte kategoriene, kan i utgangspunktet være egnet for sol- og vindkraft. Konsekvensene av utbygging på disse områdene varierer imidlertid-betydelig, avhengig av ulike faktorer både på geografisk- og prosjektnivå. Det er derfor ikke mulig å trekke generelle konklusjoner om områdenes egnethet. Dokumentet fremhever sentrale vurderinger som må gjøres ved evaluering av slike områder.

Egnede områder for sol- og vindkraft

- **Grå arealer** (her definert som sterkt endrede områder som ikke lenger er i aktiv bruk)
- **Eksisterende industri- og næringsområder**, inkludert offentlige bygg, kjøpesenter o.l.,
- **Sol- eller vindkraft i næringsområder som er i ferd med å bygges**
- **Uproduktiv skog**

.

Områder som ikke er egnet for sol- og vindkraft

- **Vernede områder, foreslåtte verneområder hvor det er meldt oppstart av verneprosess, eller i områder med prioriterte arter og/eller utvalgte naturtyper**
- **Villreinens leveområder**
- **Samiske reindriftsområder**
- **Myr**

Utbygging av **kraftproduksjonsanlegg** på myr skal unngås. Infrastruktur i forbindelse med anlegget (f.eks. anleggsvei) som berører myr skal etableres uten at myrens funksjon ødelegges.

Områder som ikke er egnet for sol- og vindkraft

- **Store sammenhengende naturområder**

Det skal ikke etableres sol- eller vindkraft som fører til fragmentering og/eller fysisk endring av sammenhengende og viktige lokale og regionale naturområder, som arealene omfattet av **Regional plan for Vestmarka**, og det som er klassifisert som **villmarkspregede områder (>5 km fra tyngre tekniske inngrep)** og **inngrepsfrie naturområder (inngrepsfri sone 1: områder 3-5 km fra tyngre tekniske inngrep)** i INON-kartleggingen.

- **Statlig sikrede friluftsområder**

- **Verdier innskrevet på UNESCOs verdensarvliste eller er definert som oppsluttende verdier til verdensarven**

- **Utvalgte kulturlandskap for jordbruket (UKL-områder)**

Områder som ikke er egnet for sol- og vindkraft

Særlig for sol:

- **På områder med dyrket jord og innmarksbeite skal det ikke etableres solkraft**
- **Det skal ikke etableres solkraft på skogsmark som domineres av høy bonitet (17 eller høyere etter H40)**

Særlig for vind:

- To kommuner i Innlandet som har vedtak om at det ikke skal etableres vindkraft hos dem

Regionale føringer i kart

[Føringer Experience Basis](#)

Kartlag

Bruk "Velg kommune" for å gå til kommunen du ønsker. Da filtreres også harde eksklusjoner til kommunen.

Flere lag kan slåes på og av for å gi mer kontekst

Lag

Vis kommuner med prinsippvedtak

Eksisterende energianlegg

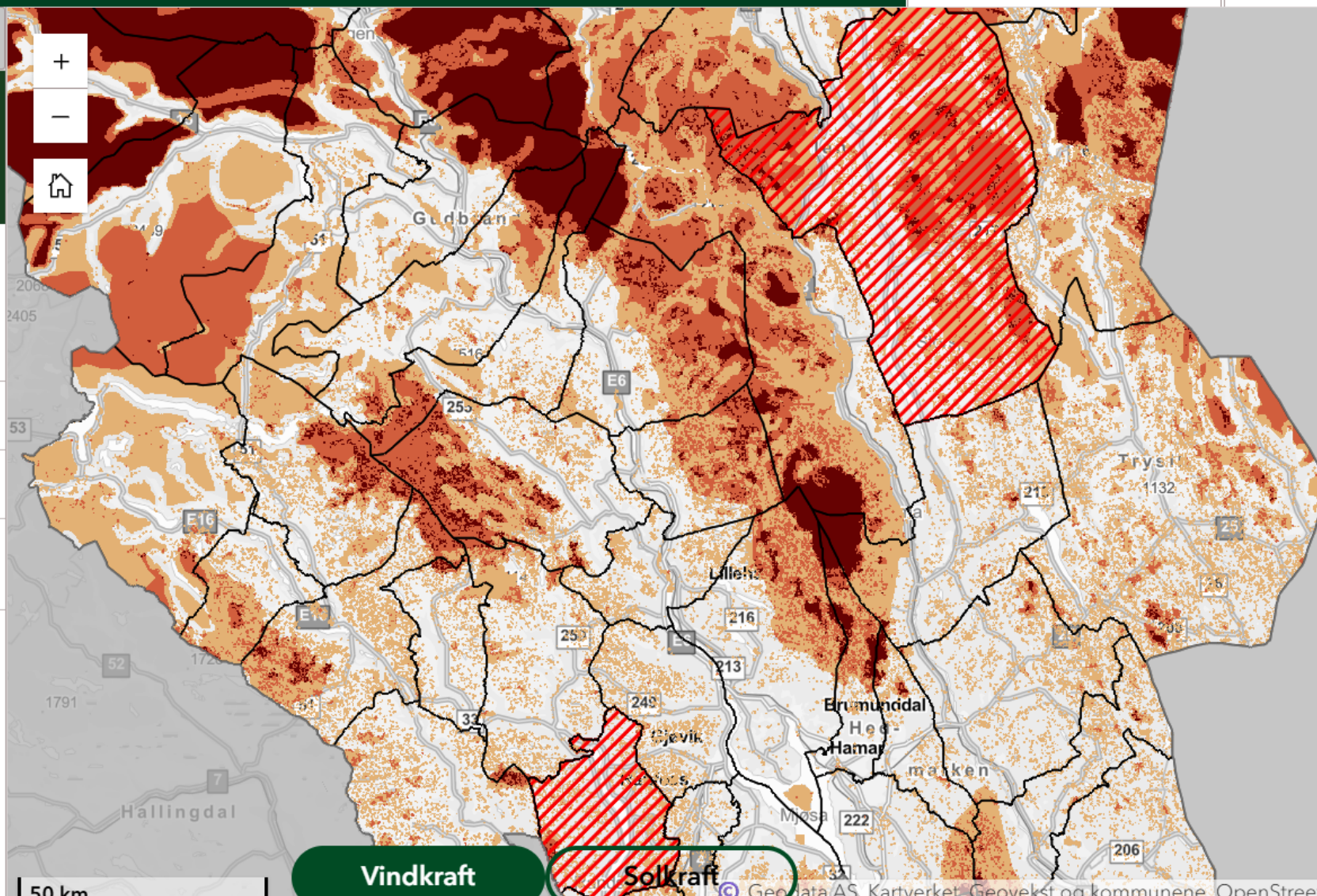
Vindressurser

VIS HARDE
EKSKLUSJONSKRITERIER

Temadata fra InnlandsGIS

Vindkraft

Solkraft

© GeoData AS, Kartverket, Geovekst og kommunene, OpenStreetMap, Powered by Esri

Innlandet
fylkeskommune

Kartlag

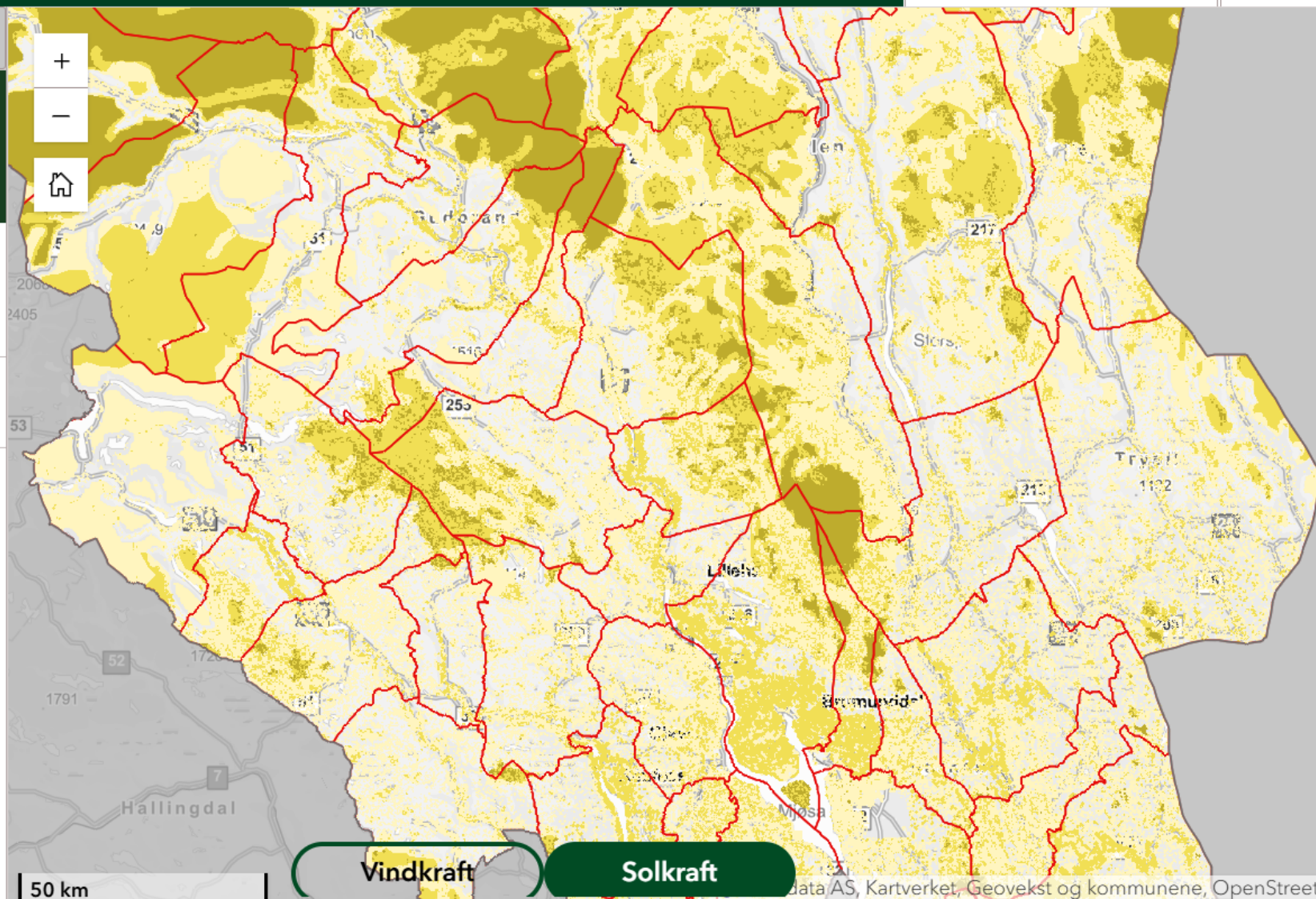
Bruk "Velg kommune" for å gå til kommunen du ønsker. Da filtreres også harde eksklusjoner til kommunen.

Flere lag kan slåes på og av for å gi mer kontekst

Lag

- > ☐ Eksisterende energianlegg ...
- ☒ VIS HARDE EKSKLUSJONSKRITERIER ...
- > ☒ Temadata fra InnlandsGIS ...

Innlandet
fylkeskommune